

'Hidden Heroes' Bennie en Lammie voor de Canadese camera

▲ Bennie en Lammie Kosses tijdens de opnamen van *Hidden Heroes*. Het tweetal leerde elkaar in 1942 kennen in het Kanaalster achterhuis. Bennie woonde daar als onderduiker, Lammie als dochter des huizes.

Foto: Hans Banus

■ **STADSKANAAL** – „Amazing! Where did they live?” Producer Karen Pascal weet niet wat ze ziet als ze bij de maquette van het Kanaalster achterhuis staat. Door het opengewerkte dak probeert ze te ontdekken waar de dertien voornamelijk joodse onderduikers verbleven tijdens de Tweede Wereldoorlog. Bennie Kosses en Lammie Kosses-Drenth helpen de Canadese televisiemaakster een handje. Ze kunnen de situatie in de boerderij wel dromen: Lammie woonde er als dochter van Willem en Hindertje Drenth, Bennie was een van de onderduikers.

De Canadese filmploeg was gisteren in Stads kanaal om opnamen te maken van het schaalmodel in het Streekhistorisch Centrum en van de locatie aan de Krommewijk 13 waar de boerderij van het gezin Drenth ooit stond. De beelden worden afgewisseld met commentaar van Bennie en Lammie, die kort na de bevrijding in het huwelijk traden.

Pascal en haar twee mede-

werkers zijn sinds vorige week in Nederland en bezochten de afgelopen dagen onder meer Amsterdam, Den Haag en Westerbork. Ze werken aan een één uur durende documentaire, die de titel *Hidden Heroes* krijgt. „Het verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog staat daarin centraal”, zegt Jan Hof, oorlogsdeskundige en auteur van onder meer *Het Stads kanaalster Achterhuis*. Hof is een belangrijke informatiebron voor de Noord-Amerikanen. Toen hij via via van Pascals plannen hoorde, dacht hij onmiddellijk aan het echtpaar Kosses, dat jaren geleden Stads kanaal inruilde voor Hoogland, bij Amersfoort. Speciaal voor de gelegenheid keerden ze gisteren terug naar de geboorteplaats van Lammie.

In het Streekhistorisch Centrum vertelde het stel over de barre oorlogsjaren. „We zaten met z'n dertienen op twintig vierkante meter. Natuurlijk waren er spanningen binnen die groep, maar die waren niet eenvoudig op te lossen. We hadden geen therapeut in huis. Af en toe werd er wel eens met

de deur geslagen.” Moeilijke situaties ontstonden ook als het echtpaar Drenth bezoek had en een van de onderduikers naar het toilet moest. Omdat ze natuurlijk niet gewoon door de kamer naar de wc konden lopen, moesten ze zich in het achterhuis zien te redden. „Een emmer met een deksel in de hoek”, herinnert Bennie zich.

De interviewer wilde verder weten of er ook gevaarlijke momenten waren geweest. En o die er waren geweest: „Pa Drenth gapte op een geveer moment een grote partij aardappels bij de boerderij van de burens. Doordat hij twintig keer op en neer was gereden met zijn kruiwagen, had hij onbewust een paadje gemaakt. De buurman kon dus eenvoudig achterhalen wie de dief was. Bennie zat nog wel even in de rats toen Drenth tegen zijn buurman opbiechtte dat hij dertien joden in zijn woning verborgen hield. „Dat had hem én ons de kop kunnen kosten. Gelukkig is het goed afgelopen”.

728.7-00